

raad voor maatschappelijk welzijn

Besluit

GOEDGEKEURD

Zitting van 11 februari 2020
Sector burger en samenleving - Dienst
communicatie en dienstverlening

---

7   2020_RMW_00019   **Reglementen 2020-2025: Participatiereglement - intrekking van beslissing van 17 december 2019 en goedkeuring van het gewijzigde reglement**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Bart Michiels, voorzitter; mevrouw Mien Van Olmen, burgemeester; mevrouw Yoleen Van Camp, schepen; de heer Jan Michiels, schepen; de heer Pascal Van Nueten, schepen; de heer Patrik De Cat, schepen; de heer Stefan Verraedt, schepen; de heer Peter Bellens, schepen; mevrouw Anne-Mie Hendrickx, raadslid ; de heer Jan Bertels, raadslid; mevrouw Liese Bergen, raadslid ; mevrouw Els Sterckx, raadslid; de heer Peter Verpoorten, raadslid ; mevrouw Bieke Baeten, raadslid; de heer Rutger Moons, raadslid; de heer Rob Lathouwers, raadslid ; mevrouw Evelyn Breugelmans, raadslid ; de heer Nick Kraft, raadslid; de heer Andreas Huyskens, raadslid ; de heer Jennis Wagemans, raadslid ; mevrouw Eva Brandwijk, raadslid ; mevrouw Eva Kerkhofs, raadslid ; mevrouw Susy Matthijs, raadslid ; de heer Bart Lamers, raadslid ; mevrouw Lore Wagemans, raadslid ; mevrouw Priscilla Van Thielen, raadslid ; de heer Tom Olyslaegers; de heer Annick De Grauwe; de heer Pieter Laureys; de heer Dirk Soentjens, algemeen directeur

Beschrijving

Context, relevante voorgeschiedenis en fasen

Het decreet lokaal bestuur geeft aan gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn de opdracht om inwoners zoveel mogelijk bij het beleid te betrekken. Elke gemeente kan de nodige initiatieven opzetten om de participatie met de inwoners te bevorderen. Hiervoor moet de gemeente een reglement voorzien. Het decreet lokaal bestuur geeft enkel nog harde grenzen m.b.t. de volksraadpleging (3.000 inwoners voor een gemeente van minder dan 30.000 inwoners). Voor wat betreft andere betrokkenheid kan het lokaal bestuur zelf de nodige initiatieven nemen.

Het participatiereglement werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 17 december 2019. Voor het indienen van verzoekschriften, voorstellen en vragen van burgers, werd de drempel van 3.000 inwoners voorgesteld.

De administratie heeft zich hiervoor gebaseerd op het advies van VVSG om "de oude regeling uit het gemeentedecreet over te nemen". Deze regeling was echter voorzien voor volksraadpleging en niet voor het indienen van verzoekschriften. Voor het indienen van verzoekschriften hanteerde het oude gemeentedecreet de drempel van 300 handtekeningen. Deze regeling is ook ingeschreven in het

Herentalse huishoudelijke reglement van de gemeenteraad (artikel 42). Er is een administratieve vergissing gebeurd.

De administratie stelt dan ook voor 3.000 te vervangen door 300 en zo het participatiereglement en het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad in overeenstemming te brengen. Het gaat hierbij steeds om inwoners van de stad die minimaal 16 jaar oud zijn.

Juridische grond

- Decreet lokaal bestuur

Argumentatie

De gemeenteraad voert een beleid op het vlak van de betrokkenheid en de inspraak van de burgers of van de doelgroepen, met inbegrip van een regeling over het recht van de inwoners om voorstellen en vragen op de agenda van de gemeenteraad te zetten.

Het bestuursakkoord wil burgers maximaal betrekken bij het bestuur en hen inspraak geven in het reilen en zeilen van de stad. Het bestuur wil burgers prikkelen om zelf initiatief te nemen in buurten, verenigingen of zorgdiensten. Het bestuur voorziet hiervoor ook een nieuwe functie in de personeelsformatie, nl. een expert participatie.

Via het systeem van buurtvrijwilligers, buurtcontracten en meter- of peterschap wil het bestuur burgers ondersteunen die mee verantwoordelijkheid willen dragen voor het samenleven in onze buurten en deze inzet gepast waarderen.

Burgers die willen participeren in het bestuur, hebben recht op toegankelijke en correcte informatie. Van bij de start van grote projecten organiseert de stad daarom participatie- en inspraakmomenten. Zo krijgen burgers en experts tijdig de mogelijkheid om hun mening te geven en werkt het bestuur van bij het begin aan draagvlak en representativiteit. Bij belangrijke projecten die een grote impact hebben op de omgeving van buurtbewoners, worden projectontwikkelaars verplicht om vooraf buurtbewoners actief te betrekken en inspraak te geven.

Verder moet het voor burgers mogelijk zijn om individueel het stadsbestuur te adviseren, vanuit hun eigen ervaring, en over allerlei diverse zaken die hen aanbelangen. Het bestuur bekijkt voor welke ideeën er een draagvlak is en hoe deze kunnen uitgevoerd worden. Op die manier wil de stad de talenten en expertise van alle Herentalsenaren voluit inzetten.

Het nieuwe bestuur voorziet vanaf 2020 een budget voor wijkgerichte initiatieven en vanaf 2022 ook een specifiek budget voor cofinanciering van burgergerichte projecten. Hiervoor zal een apart voorstel van reglement voorgelegd worden nadat terzake een visie ontwikkeld is.

Het participatiereglement moet al deze vormen van inspraak mogelijk maken.

In het Gemeentedecreet is vanaf 2007 een regeling ingevoerd voor verzoekschriften die burgers kunnen indienen bij de gemeenteraad voor voorstellen en vragen over gemeentelijke kwesties. In dit artikel 200bis was voor een gemeente met 28.000 inwoners een drempel voor behandeling ingevoerd van 300 handtekeningen van inwoners van minstens 16 jaar. In het decreet lokaal bestuur is dit scenario verlaten en werd aan de gemeenten meer autonomie gegeven om in burgerparticipatie te voorzien.

Het participatiereglement werd goedgekeurd door de raad voor maatschappelijk welzijn op 17 december 2019. Het aantal inwoners dat nodig is voor een burgerinitiatief wordt echter als te hoog ervaren. Daarom wordt het participatiereglement herwerkt en het aantal inwoners dat nodig is voor een burgerinitiatief van 3.000 naar 300 gebracht, conform de desbetreffende bepaling in het huishoudelijk reglement. Het gaat om inwoners van de stad die minimaal 16 jaar oud zijn.

Het participatiereglement wordt afgestemd op het reglement strategische ateliers. De concrete uitvoeringsmodaliteiten voor de strategische ateliers werden uit het participatiereglement gehaald, maar worden opgenomen in het aparte reglement voor de strategische ateliers.

Besluit

De raad voor maatschappelijk welzijn trekt het besluit over de goedkeuring van het participatiereglement van 17 december 2019 in.

De raad voor maatschappelijk welzijn keurt het gewijzigde participatiereglement goed.

Algemene bepalingen

Dit reglement geldt vanaf 17 februari 2020.

Preambule

Het bestuursakkoord wil burgers maximaal betrekken bij het bestuur en hen inspraak geven in het reilen en zeilen van de stad. Het bestuur wil burgers prikkelen om zelf initiatief te nemen in buurten, verenigingen of zorgdiensten. Via het systeem van buurtvrijwilligers, buurtcontracten en meter- of peterschap wil het bestuur burgers ondersteunen die mee verantwoordelijkheid willen dragen voor het samenleven in onze buurten en deze inzet gepast waarderen.

Burgers die willen participeren in het bestuur, hebben recht op toegankelijke en correcte informatie. Van bij de start van grote projecten organiseert de stad daarom participatie- en inspraakmomenten. Zo krijgen burgers en experts tijdig de mogelijkheid om hun mening te geven en werkt het bestuur van bij het begin aan draagvlak en representativiteit. Bij belangrijke projecten die een grote impact hebben op de omgeving van buurtbewoners, worden projectontwikkelaars verplicht om vooraf buurtbewoners actief te betrekken en inspraak te geven.

Verder moet het voor burgers mogelijk zijn om individueel het stadsbestuur te adviseren, vanuit hun eigen ervaring, en over allerlei diverse zaken die hen aanbelangen. Het bestuur bekijkt voor welke ideeën er een draagvlak is en hoe ze deze kunnen uitvoeren. Op die manier wil het de talenten en expertise van alle Herentalsenaren voluit inzetten.

Het participatiereglement moet deze vormen van inspraak mogelijk maken. Dit reglement bepaalt de inspraak, betrokkenheid en participatie vanwege de burgers en doelgroepen ten aanzien van het beleid, de besluitvorming en de dienstverlening. Deze regeling is niet beperkend. Naast de inspraakvormen die in dit reglement uitdrukkelijk worden genoemd, zal het stadsbestuur altijd ook op andere manieren zijn belanghebbenden kunnen informeren, consulteren en betrekken.

Strategische ateliers

De gemeenteraad bepaalt welke structurele adviesstructuren met burgers, verenigingen of doelgroepen officieel worden ingesteld, met als opdracht om voor het stadsbestuur op regelmatige en systematische wijze advies te organiseren. De gemeenteraad stelt voor deze overlegstructuren een reglement vast.

De wijze van samenstelling van een structurele adviesstructuur wordt door de gemeenteraad bepaald in functie van voldoende representativiteit voor het betrokken domein.

Gemeenteraadsleden en leden van het college van burgemeester en schepenen kunnen geen stemgerechtigd lid zijn. Aan elke structurele adviesstructuur wordt de nodige ondersteuning aangeboden voor een vlotte werking en vervulling van de adviesopdracht.

Het stadsbestuur kan zowel over algemene thema's als over specifieke dossiers inspraakvergaderingen, bewonersbevragingen, enquêtes en dergelijke organiseren. Hun praktische organisatie gebeurt in functie van een maximaal bereik van de betrokken doelgroep(en). Zij worden goed gecommuniceerd. Hun praktische modaliteiten (vorm, plaats, tijdstip, termijn, ...) zijn voldoende laagdrempelig en burgervriendelijk.

Openbaar onderzoek

Openbare onderzoeken die voorgeschreven zijn door bijzondere regelgevingen (bijv. inzake ruimtelijke ordening, ...), worden georganiseerd overeenkomstig de bijzondere bepalingen daaromtrent.

Klachten en meldingen

Via de diverse kanalen van de stad kan eenieder meldingen doen, vragen stellen of klachten indienen met betrekking tot de dienstverlening. De behandeling gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het project dienstverlening en het meldingen- en klachtenreglement.

Verzoekschriften, voorstellen en vragen

Iedereen kan aan het stadsbestuur verzoekschriften, voorstellen en vragen richten met betrekking tot het beleid en de dienstverlening. Verzoekschriften, voorstellen of vragen over zaken die geen stedelijke bevoegdheid zijn, zijn niet ontvankelijk.

Het stadsbestuur beschouwt volgende zaken niet als verzoekschrift, ook al noemen de indieners het zo wel:

- het louter aanbrengen van feiten, meningen of kritiek, zonder een duidelijk verzoek of voorstel
- het vragen om informatie, inlichtingen, inzage of afschriften van bestuursdocumenten
- het aanvragen, bezwaren of beroepen in aangelegenheden waarvoor een specifieke aanvraag-, bezwaar- of beroepsprocedure bestaat.

Het verzoekschrift moet schriftelijk ingediend worden en ondertekend zijn, met vermelding van naam, voornaam en adres van de indiener. Als er meerdere indieners zijn, moet voor allen naam, voornaam, adres en handtekening vermeld staan. Men vermeldt bovenaan duidelijk dat het om een verzoekschrift, voorstel of vraag in het kader van dit inspraakreglement gaat. Men voegt alle nuttige informatie of stukken bij voor een juiste beoordeling van wat precies voorgesteld of gevraagd wordt.

Voorstellen en vragen kunnen ingediend worden via de communicatiekanalen van de stad, zoals bepaald in het meldingen- en klachtenreglement.

De gemeenteraad behandelt de verzoekschriften die inhoudelijk tot zijn beslissingsbevoegdheid behoren én ondertekend zijn door minstens 300 inwoners van Herentals, minstens 16 jaar oud op de datum van indiening. Voor de controle van die leeftijdsvoorwaarde moet men voor alle ondertekenaars ook hun geboortedatum vermelden.

De andere verzoekschriften, voorstellen en vragen worden, naargelang de materie, behandeld door het college van burgemeester en schepenen of door de burgemeester.

Aan de indiener of, wanneer door meerdere personen ondertekend, aan de eerste ondertekenaar, wordt een ontvangstmelding gestuurd met aanduiding welk orgaan het verzoekschrift, voorstel of vraag zal behandelen. Nadere uitleg wordt gegeven als dat een ander orgaan is dan tot wie de indiener(s) zich richtte(n).

Aan het stadsbestuur gerichte verzoekschriften, voorstellen of vragen over OCMW-aangelegenheden worden rechtstreeks naar het OCMW doorgezonden, voor behandeling volgens de daar geldende regeling. Die doorzending wordt meteen gemeld aan de indiener of, wanneer door meerdere personen ondertekend, aan de eerste ondertekenaar.

De burgemeester en het college van burgemeester en schepenen bezorgen voor de door hen te behandelen verzoekschriften, voorstellen en vragen hun gemotiveerd antwoord binnen de twee maanden na indiening aan de indiener of, wanneer door meerdere personen ondertekend, aan de eerste ondertekenaar.

Verzoekschriften, voorstellen en vragen die door de gemeenteraad te behandelen zijn, worden door de voorzitter geagendeerd uiterlijk op de tweede reguliere gemeenteraadszitting na de indiening.

Het verzoekschrift, voorstel of vraag wordt vooraf besproken in de bevoegde gemeenteraadscommissie. In het verzoekschrift, voorstel of vraag kan men uitdrukkelijk vragen om in de bevoegde gemeenteraadscommissie gehoord te worden voor nadere toelichting. De indieners kunnen daartoe dan maximaal drie personen afvaardigen. De toelichting mag hoogstens een kwartier duren.

De gemeenteraad beslist, mede in het licht van de bespreking en de eventuele toelichting in de bevoegde gemeenteraadscommissie, over het gemotiveerde gevolg/antwoord dat aan het verzoekschrift, voorstel of vraag wordt gegeven. Als de raad dat aangewezen acht, kan hij voor eerst nog bijkomend onderzoek door het college, de beslissing over het gevolg/antwoord verdagen naar zijn eerstvolgende vergadering.

Het door de gemeenteraad bepaalde gevolg/antwoord (alsook de eventuele beslissing tot verdaging naar de eerstvolgende vergadering) wordt onverwijld aan de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift, voorstel of vraag meegedeeld.

Gemeentelijke volksraadpleging

Voor gemeentelijke volksraadplegingen, op initiatief van de gemeenteraad of op verzoek van de inwoners, gelden de voorwaarden en de organisatieregels van het Decreet Lokaal Bestuur en de uitvoeringsbesluiten daaromtrent.

Toezicht

Dit reglement wordt aan de toezichthoudende overheid overgemaakt. Het reglement wordt afgekondigd en bekendgemaakt overeenkomstig het decreet lokaal bestuur.

Openbare stemming op besluit 1

- 22 stem(men) voor: Peter Bellens; Eva Brandwijk; Evelyn Breugelmans; Patrik De Cat; Annick De Grauwe; Andreas Huyskens; Eva Kerkhofs; Nick Kraft; Bart Lamers; Pieter Laureys; Susy Matthijs; Bart Michiels; Jan Michiels; Rutger Moons; Els Sterckx; Yoleen Van Camp; Pascal Van Nueten; Mien Van Olmen; Priscilla Van Thielen; Peter Verpoorten; Stefan Verraedt; Jennis Wagemans
- 7 onthouding(en): Bieke Baeten; Liese Bergen; Jan Bertels; Anne-Mie Hendrickx; Rob Lathouwers; Tom Olyslaegers; Lore Wagemans
-

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,
Namens de raad voor maatschappelijk welzijn

de algemeen directeur
Dirk Soentjens

de voorzitter
Bart Michiels